

**Ieteikumi
dzīvnieku savākšanas centru un dzīvnieku tirgotāju telpu
iekārtošanai un darbībai**

Satura rādītājs

	Lpp. nr.
I. Ievads	3
II. Termini un skaidrojumi	3
III. Izvirzītās prasības dzīvnieku savākšanas centriem	6
1. Dzīvnieku savākšanas centra iekārtošana	6
1.1. dzīvnieku savākšanas centra teritorija	6
1.2. dzīvnieku savākšanas centra telpas	6
1.2.1. dzīvnieku turēšanai piemērota telpa vai vieta	6
1.2.2. dzīvnieku pārbaudēm piemērota telpa vai vieta	6
1.2.3. dzīvnieku izolēšanai piemērota telpa	7
1.2.4. oficiālajam veterinārārstam paredzēta telpa	7
1.3. iekārtas un aprīkojums dzīvnieku savākšanas centrā	7
1.4. dzīvnieku savākšanas centrā izstrādājami dokumenti	7
1.4.1. iekšējās darba kārtības noteikumi	7
1.4.2. telpu, iekārtu un aprīkojuma tīrīšanas un dezinfekcijas plāns	8
1.4.3. kaitēkļu kontroles plāns	8
2. Dzīvnieku savākšanas centra darbība	9
2.1. dzīvnieku savākšanas centra teritorijas un telpu izmantošana	9
2.2. telpu, iekārtu un aprīkojuma tīrīšana un dezinficēšana	9
2.3. transportlīdzekļu tīrīšana un dezinficēšana	9
2.4. kūsmēsļu, vircas un notekūdeņu apsaimniekošana	9
2.5. dzīvnieku ievēšana dzīvnieku savākšanas centrā	10
2.6. dzīvniekiem nepieciešamie pavaddokumenti	10
2.7. dzīvnieku labturības prasību ievērošana	10
2.8. informācijas uzskaitē un saglabāšana	11
IV. Izvirzītās prasības dzīvnieku tirgotājiem	12
1. Dzīvnieku tirgošana	12
2. Dzīvnieku pārvadāšana	12
3. Dzīvniekiem nepieciešamie pavaddokumenti	12
4. Informācijas uzskaitē un saglabāšana	12
5. Izvirzītās prasības dzīvnieku tirgotāju telpām	13
V. Saistītie normatīvie akti	13

Ieteikumi dzīvnieku savākšanas centru un dzīvnieku tirgotāju telpu iekārtošanai un darbībai

I. Ievads

Šo ieteikumu mērķis ir nodrošināt vienotu izpratni par Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumos Nr.1647 „Veterinārās prasības govju un cūku aprītei” (turpmāk – MK noteikumi Nr.1647) un Ministru kabineta 2004.gada 30.marta noteikumos Nr.206 „Noteikumi par veterinārajām prasībām aitu un kazu aprītei” (turpmāk – MK noteikumi Nr.206) noteiktajām prasībām govju, cūku, aitu un kazu savākšanas centru un minēto dzīvnieku tirgotāju telpu iekārtošanai un darbībai, lai izslēgtu minēto prasību interpretāciju. Ieteikumu mērķa objekts ir dzīvnieku tirdzniecībā iesaistītās personas un tos uzraugošā institūcija – Pārtikas un veterinārais dienests. Šajos ieteikumos iekļauti skaidrojumi tām normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kuras kā problēmu jautājumus konstatējuši Pārtikas un veterinārā dienesta inspektori.

Normatīvo aktu mērķis ir nodrošināt dzīvnieku tirdzniecību, kas nerada draudus sabiedrības un dzīvnieku veselībai, t.i. nodrošināt, ka tiek ievērota dzīvnieku labturība un dzīvnieki nav infekcijas slimības avots. Ievērojot prasības dzīvnieku savākšanas centru un dzīvnieku tirgotāju telpu iekārtošanai un darbībai, tiek samazināti infekcijas slimību pārnesšanas riski, kas rada draudus ne tikai sabiedrības un dzīvnieku veselībai, bet arī dzīvnieku tirdzniecībā iesaistīto personu komercdarbībai. Savukārt infekcijas slimību profilaksē un apkarošanā svarīga loma ir dzīvnieku izsekojamībai. Tādēļ svarīgi ir ievērot normatīvajos aktos par dzīvnieku tirdzniecību noteiktās prasības informācijas saglabāšanai un pieejamībai Pārtikas un veterinārā dienesta inspektoram vizītes laikā dzīvnieku savākšanas centrā un dzīvnieku tirgotāju telpās.

Šis ieteikumu dokuments ir informatīvs materiāls un nav uzskatāms par dzīvnieku tirdzniecību regulējošu normatīvo aktu. Ieteikumos iekļautā informācija var tikt mainīta un papildināta atbilstoši grozījumiem minētajos normatīvajos aktos, kā arī pamatojoties uz Zemkopības ministrijas, Pārtikas un veterinārā dienesta un dzīvnieku tirdzniecībā iesaistīto personu ierosinājumiem par nepieciešamajiem papildu skaidrojumiem un papildinājumiem.

II. Terminu un skaidrojumi

Izcelsmes novietne ir dzīvnieku novietne (izņemot savākšanas centru un tirgotāja telpas), kurā dzīvnieki tiek turēti pirms to iekraušanas vešanai uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti, trešo valsti, atzītu savākšanas centru vai atzītām tirgotāja telpām.

Prasības izcelsmes novietnei atšķiras atkarībā no dzīvnieku sugas, kategorijas (kaušanai vai audzēšanai paredzēti dzīvnieki (dzīvnieki, piemēram, vaislai, audzēšanai, piena iegūšanai)) un galamērķa (cita Eiropas Savienības dalībvalsts vai trešā valsts).

Tirdzniecībā starp Eiropas Savienības dalībvalstīm:

1) audzēšanai paredzētām aitām, kazām, govīm un cūkām izcelsmes novietnē ir jābūt turētām vismaz 30 dienas vai kopš dzimšanas, ja tās ir jaunākas par 30 dienām;

2) kaušanai paredzētām aitām un kazām izcelsmes novietnē ir jābūt turētām vismaz 21 dienu;

3) kaušanai paredzētām govīm un cūkām šāds turēšanas laiks nav noteikts.

Tirdzniecībā ar trešajām valstīm prasības dzīvnieku izcelsmei nosaka trešās valsts kompetentā iestāde.

Izcelsmes novietnēm ir izvirzītas arī vairākas prasības attiecībā uz dzīvnieku veselības statusu, tādēļ pirms dzīvnieku tirdzniecības uzsākšanas iesakām sazināties ar PVD, lai noskaidrotu visas izvirzītās prasības konkrētajai dzīvnieku sugai un kategorijai atkarībā no galamērķa valsts.

Dzīvnieku tirgotājs ir fiziska vai juridiska persona, kura komerciālos nolūkos pērk un pārdod dzīvniekus, kurai ir regulāra dzīvnieku apgrozība un kura 29 dienu (aitas, kazas) vai 30 dienu (govis, cūkas) laikā nopirktos dzīvniekus pārdod vai pārvieto tos no izcelsmes novietnes uz citu dzīvnieku novietni, kas neatrodas minētā dzīvnieku tirgotāja īpašumā. Dzīvnieku tirgotājs nopirktos dzīvniekus uz citu novietni var pārvietot tieši no to izcelsmes novietnes vai caur dzīvnieku tirgotāja telpām.

Dzīvnieku tirgotāja telpas ir dzīvnieku novietne, kuru dzīvnieku tirgotājs izmanto savā komercdarbībā - ievēd tajā dzīvniekus no dažādām izcelsmes novietnēm, sagrupē un izveido tirdzniecībai paredzētu dzīvnieku kravu.

Dzīvnieku tirgotāja telpās dzīvniekus, kuri paredzēti izvešanai uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti, drīkst turēt ne ilgāk par 6 dienām.

Ja dzīvnieku tirgotājs tirdzniecībai ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm veido aitu un kazu kravas, savās telpās tas drīkst ievest tikai kaušanai paredzētas aitas un kazas.

Dzīvnieku savākšanas centrs ir dzīvnieku novietne, dzīvnieku savākšanas punkts vai tirgus, kurā ievēd dzīvniekus no dažādām izcelsmes novietnēm, sagrupē un veido tirdzniecībai paredzētu dzīvnieku kravu.

Dzīvnieku savākšanas centrs nodrošina, ka tajā ievēstie dzīvnieki nenonāk kontaktā ar dzīvniekiem, kuriem ir cits veselības stāvoklis. Tas nozīmē, ka savākšanas centrā vienlaicīgi drīkst atrasties tikai tādi dzīvnieki, kuri atbilst vienādām veterinārajām prasībām. Ja dzīvnieku savākšanas centrā (piemēram, izsoļu namā) ievēd dažādiem mērķiem paredzētus dzīvniekus (piemēram, gan kaušanai, gan audzēšanai), tiem visiem ir jāatbilst augstākajām veterinārajām prasībām, kādas izvirzītas kaut vienam no tajā ievēstajiem dzīvniekiem.

Dzīvnieku savākšanas centrā dzīvniekus, kuri paredzēti izvešanai uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti, drīkst turēt ne ilgāk par 6 dienām.

Dzīvnieku savākšanas centrā drīkst ievest:

- 1) dzīvniekus no to izcelsmes novietnes;
- 2) dzīvniekus no dzīvnieku tirgotāja telpām;
- 3) dzīvniekus no cita dzīvnieku savākšanas centra.

Dzīvnieku novietnēm, dzīvnieku tirgotāju komercdarbībā izmantotajām telpām, kā arī dzīvnieku savākšanas centriem jābūt reģistrētiem valsts aģentūrā „Lauksaimniecības datu centrs” (turpmāk – LDC).

Uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti dzīvniekus drīkst izvest no to izcelsmes novietnes, atzīta dzīvnieku savākšanas centra vai atzītām dzīvnieku tirgotāja telpām.

Dzīvnieku tirgotājus reģistrē, to komercdarbībā izmantotās telpas un savākšanas centrus tirdzniecībai ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm atzīst Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk – PVD).

Lai reģistrētu dzīvnieku tirgotāju vai saņemtu atzīšanu dzīvnieku tirgotāju telpām vai dzīvnieku savākšanas centram, saimnieciskās darbības veicējs iesniedz iesniegumu (pieteikumu) PVD teritoriālajā struktūrvienībā. Iesniegums (pieteikums) elektroniski ir pieejams PVD mājas lapā sadaļā „veidlapas” (http://www.pvd.gov.lv/lat/lab_izvlne/veidlapas/uzmumu__objektu_reistrcija_prt/piet_eikums_veterinrs_uzraudzba) un tajā norādu šādu informāciju:

par tirgotāju - saimnieciskās darbības veicēja vārds, uzvārds, personas kods vai nosaukums, reģistrācijas numurs komercreģistrā, deklarētās dzīvesvietas adrese vai juridiskā adrese, kontaktinformācija (tālruna, faksa numurs, e-pasta adrese);

par dzīvnieku tirgotāja telpām – novietnes reģistrācijas numurs LDC, to faktiskā adrese, kontaktinformācija (tālruna, faksa numurs, e-pasta adrese (ja tā atšķiras no tirgotāja kontaktinformācijas)), darbības veids, kurā vēlas saņemt atzīšanu;

par dzīvnieku savākšanas centru - saimnieciskās darbības veicēja vārds, uzvārds, personas kods un deklarētās dzīvesvietas adrese vai nosaukums un juridiskā adrese, kontaktinformācija (tālruna, faksa numurs, e-pasta adrese), reģistrācijas numurs komercreģistrā, savākšanas centra nosaukumu (ja tāds ir), novietnes reģistrācijas numurs LDC, faktiskā adrese, kontaktinformācija (tālruna, faksa numurs, e-pasta adrese faktiskajā atrašanās vietā), darbības veids, kurā vēlas saņemt atzīšanu.

Pēc iesnieguma saņemšanas PVD speciālisti klātienē veic pārbaudi dzīvnieku savākšanas centrā vai dzīvnieku tirgotāja telpās un izvērtē to atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām atzīšanas prasībām. Ja dzīvnieku savākšanas centrs vai dzīvnieku tirgotāja telpas atbilst minētajām prasībām, PVD tās atzīst un piešķir atzīšanas numuru.

Pārvadātājs ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas saistībā ar saimniecisko darbību pārvadā sev vai trešajai personai piederošus dzīvniekus (govis, cūkas, aitas vai kazas) vai nodrošina trešo personu ar transportlīdzekli minēto dzīvnieku pārvadāšanai.

Lai pārvadātu dzīvniekus, dzīvnieku pārvadātājam jābūt pārvadātāja atļaujai, kuru izsniedz PVD.

Prasības atļaujas saņemšanai un dzīvnieku pārvadāšanai noteiktas Ministru kabineta 2008.gada 22.decembra noteikumos Nr.1079 „Dzīvnieku pārvadāšanas noteikumi” (turpmāk – noteikumi Nr.1079) un padomes 2004.gada 22.decembra Regulā (EK) Nr.1/2005 par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas un saistīto darbību laikā un grozījumu izdarīšanu Direktīvās 64/432/EEK un 93/119/EK un Regulā (EK) Nr.1255/97 (turpmāk – regula Nr.1/2005).

Transportlīdzeklis ir autotransportlīdzeklis, dzelzceļa transportlīdzeklis, ūdens transportlīdzeklis, gaisa transportlīdzeklis, ko izmanto dzīvnieku (govju, cūku, aitu un kazu) pārvadāšanai, kā arī sauszemes, jūras un gaisa transportlīdzekļiem paredzētie konteineri.

Lai pārvadātu dzīvniekus ilgāk par 8 stundām, ir jābūt transporta līdzekļa atbilstības sertifikātam, kuru izsniedz PVD.

Prasības atļaujas saņemšanai un dzīvnieku pārvadāšanai noteiktas noteikumos Nr.1079 un regulā Nr.1/2005.

Pavadonis ir par dzīvnieku labturību atbildīgā persona, kura tos pavada pārvadājuma laikā.

Transportlīdzekli vadīt un par pavadoni drīkst būt persona, kura ir sekmīgi apguvusi regulā Nr.1/2005 noteiktās apmācības un ieguvusi autovadītāja/pavadoņa kvalifikācijas sertifikātu. Minētās apmācības nodrošina un pavadoņa kvalifikācijas sertifikātu izsniedz SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”.

III. Izvirzītās prasības dzīvnieku savākšanas centriem

1. Dzīvnieku savākšanas centra iekārtošana

1.1. dzīvnieku savākšanas centra teritorija

Dzīvnieku savākšanas centram ir teritorija, kurā ir ierīkotas šādas vietas un sistēma:

- vieta lopbarības uzglabāšanai
- vieta pakaišu uzglabāšanai
- vieta kūtsmēslu un vircas uzglabāšanai
- vieta transportlīdzekļu tīrīšanai un dezinficēšanai
- sistēma notekūdeņu savākšanai

Lopbarības un pakaišu uzglabāšanas vietas iekārto tā, lai nepieļautu nepiederošu personu un dzīvnieku brīvu piekļūšanu lopbarībai un pakaišiem. Lopbarība un pakaiši jāuzglabā atsevišķi no vielām, kuras var apdraudēt dzīvnieku veselību - piemēram, no ķīmiskajām vielām, kuras paredzētas telpu, iekārtu un transportlīdzekļu tīrīšanai un dezinficēšanai, kaitēkļu apkarošanai u.c..

Virca, kūtsmēsli un notekūdeņi var saturēt infekcijas slimību ierosinātājus, kuri, nonākot apkārtējā teritorijā, var tikt pārnesti netieši, piemēram, ar automašīnu riepu un apavu starpniecību, radot draudus dzīvnieku un cilvēku veselībai. Tādēļ vircas un kūtsmēslu uzglabāšanas vietas un notekūdeņu savākšanas sistēma jāierīko tā, lai tās ir pasargātas no nokrišņiem un pārplūšanas, transportlīdzekļu tīrīšanai un dezinficēšanai paredzētā vieta vai vietas jāiekārto tā, lai visi notekūdeņi nonāktu notekūdeņu savākšanas sistēmā. Turklāt dzīvnieku savākšanas centrā jābūt ieviestai kūtsmēslu un atkritumu izvešanas sistēmai.

Iekārtojot vircas un kūtsmēslu uzglabāšanas vietas, jāievēro arī Ministru kabineta 2004.gada 27.jūlija noteikumos Nr.628 „Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” noteiktās prasības.

1.2. dzīvnieku savākšanas centra telpas

Dzīvnieku savākšanas centrā ir ierīkotas šādas telpas vai vietas:

1.2.1. dzīvnieku turēšanai piemērota telpa vai vieta

Telpu vai vietu dzīvnieku turēšanai iekārto pēc iespējas gludām, neporainām virsmām, sienu apdarē ieteicams izmantot ūdensnecaurīdīgus, mazgājamus un dezinficējamus materiālus.

1.2.2. dzīvnieku pārbaudēm piemērota telpa vai vieta

Dzīvnieku savākšanas centrā ir iekārtota dzīvnieku pārbaudēm piemērota telpa vai vieta – t.i. telpa vai vieta, kurā dzīvnieku var fiksēt, lai tam varētu veikt

nepieciešamās manipulācijas (identifikācijas pārbaude, klīniskā apskate, vakcinācija u.c.).

1.2.3. dzīvnieku izolēšanai piemērota telpa

Dzīvnieku savākšanas centrā ir iekārtota dzīvnieku izolēšanai piemērota telpa – t.i. atsevišķa telpa vai norobežota vieta, kas paredzēta slimu dzīvnieku, vai tādu dzīvnieku, par kuriem ir aizdomas, ka tie varētu būt slimi, nošķiršanai no veselajiem dzīvniekiem. Šajā telpā vai vietā ievieto dzīvniekus, kuri ir slimi, bet to veselības stāvoklis neapdraud citus dzīvniekus, piemēram, dzīvniekus, kuri ir guvuši traumu.

Ja ir aizdomas par kāda dzīvnieku savākšanas centrā turētā dzīvnieka saslimšanu ar infekcijas slimību, tad šis statuss tiek piemērots visiem minētajā dzīvnieku savākšanas centrā turētajiem dzīvniekiem.

1.2.4. oficiālajam veterinārārstam paredzēta telpa

Oficiālajam veterinārārstam paredzēta telpa ir telpa, kas piemērota darbam ar dokumentiem (piemēram, ir apgaismojums, galds, krēsls). Lai saīsinātu laiku, kāds nepieciešams dzīvnieku kravas veterinārā (veselības) sertifikāta saņemšanai, vēlams oficiālajam veterinārārstam nodrošināt pieeju datoram ar interneta pieslēgumu un printeri. Šādā gadījumā veterināro (veselības) sertifikātu oficiālais veterinārārsts var aizpildīt un izdrukāt uz vietas dzīvnieku savākšanas centrā.

1.3. iekārtas un aprīkojums dzīvnieku savākšanas centrā

Dzīvnieku savākšanas centram ir šādas iekārtas un aprīkojums:

- iekārtas dzīvnieku turēšanai, ēdināšanai un dzirdināšanai
- iekārtas dzīvnieku iekraušanai transportlīdzeklī un izkraušanai no tā
- aprīkojums telpu, iekārtu un transportlīdzekļu tīrīšanai un dezinficēšanai

Minētajām iekārtām jābūt viegli tīrāmām un dezinficējamām – t.i. pēc iespējas gludām, neporainām, ūdensnecaurīdīgām un mazgājamām virsmām, no dezinficējamiem materiāliem.

Iekārtas dzīvnieku ēdināšanai un dzirdināšanai iekārto tā, lai dzīvnieku barībā un dzeramajā ūdenī nevarētu nokļūt piesārņojums, piemēram, pakaiši un kūtsmēsli.

1.4. dzīvnieku savākšanas centrā izstrādājami dokumenti

Dzīvnieku savākšanas centrā ir izstrādāti šādi dokumenti:

1.4.1. iekšējās darba kārtības noteikumi

Dzīvnieku savākšanas centrā tā īpašniekam vai atbildīgajai personai jānodrošina, ka dzīvnieku aprūpē tiks ievērotas vispārīgās lauksaimniecības dzīvnieku labturības prasības atbilstoši dzīvnieku sugai un darbības ar dzīvniekiem tiks veiktas atbilstoši Eiropas Padomes 2004.gada 22.decembra Regulā (EK) Nr.1/2005 par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas un saistīto darbību laikā un grozījumu izdarīšanu Direktīvās 64/432/EEK un 93/119/EK un Regulā (EK) Nr.1255/97 (turpmāk – regula Nr.1/2005) noteiktajām prasībām.

Saskaņā ar regulas Nr.1/2005 prasībām, dzīvnieku savākšanas centram jābūt izstrādātiem iekšējās darba kārtības noteikumiem, kuros atrunātas šādas prasības un pienākumi:

- 1) prasības, kādas jāievēro darbībās ar dzīvniekiem;

2) prasības, kādas jāievēro personālam un apmeklētājiem uzturoties dzīvnieku savākšanas centrā;

3) sankcijas, kādas piemērojamas darba kārtības noteikumu neievērošanas gadījumā;

4) pienākums ziņot atbildīgajām institūcijām, ja tiek konstatēti pārkāpumi dzīvnieku savākšanas centra darbībā, un minēto institūciju kontaktinformācija.

Darba kārtības noteikumi jāizvieto personālam un apmeklētājiem redzamā vietā.

1.4.2. telpu, iekārtu un aprīkojuma tīrīšanas un dezinfekcijas plāns

Lai nodrošinātu telpu, iekārtu un aprīkojuma tīrīšanu un dezinfekciju, dzīvnieku savākšanas centram jābūt izstrādātam tīrīšanas un dezinfekcijas plānam.

Plānu izstrādā ievērojot šādus nosacījumus:

1) telpas, iekārtas un aprīkojums tīra un dezinficē pirms katras dzīvnieku kravas veidošanas;

2) telpu, iekārtu un aprīkojuma dezinficēšanai izmanto līdzekļus, kuri nodrošina visu dzīvnieku infekcijas slimību ierosinātāju iznīcināšanu;

3) dezinficēšanas līdzekļus lieto saskaņā ar ražotāja instrukciju un tādā veidā, lai netiktu apdraudēta dzīvnieku un cilvēku veselība;

4) tīrīšanas un dezinficēšanas darbības veic tā, lai visi notekūdeņi tiktu novadīti uz notekūdeņu savākšanas sistēmu, bet kūtsmēsli un virca - uz kūtsmēsli un vircas uzglabāšanas vietu vai vietām, nepiesārņojot apkārtējo teritoriju;

5) pēc tīrīšanas un dezinficēšanas darbībām saglabā šādu informāciju:

- laiks, kad veikta tīrīšana un dezinficēšana;

- kas ir tīrīts un dezinficēts;

- kādi līdzekļi un metodes ir izmantotas.

Informācijas uzskaiti veic tādā veidā, lai to varētu uzrādīt oficiālajam veterinārārstam.

6) aprīkojumu un līdzekļus telpu, iekārtu un transportlīdzekļu tīrīšanai un dezinficēšanai uzglabā ievērojot šādus piesardzības pasākumus:

- tos uzglabā atsevišķā telpā vai vietā, kur tiem nevar piekļūt dzīvnieki un nepiederošas personas;

- tos uzglabā atsevišķi no aprīkojuma, kas paredzēts darbībām ar dzīvniekiem, piemēram, to kopšanai, barošanai, dzirdināšanai;

- tos neuzglabā dzīvnieku ēdināšanas, kā arī dzīvnieku barības vai pakaišu uzglabāšanas vietās.

1.4.3. kaitēkļu kontroles plāns

Dzīvnieku savākšanas centrā jābūt ieviestai kaitēkļu kontroles sistēmai (piemēram, deratizācijas un dezinfekcijas plānam).

Ja deratizācijai un dezinfekcijai izmanto ķīmiskos līdzekļus, tos lieto saskaņā ar ražotāja instrukciju un nodrošina, ka šo vielu lietošana un uzglabāšana nerada draudus dzīvnieku savākšanas centrā turēto dzīvnieku veselībai. Ķīmiskos līdzekļus uzglabā ievērojot šādus piesardzības pasākumus:

- tos uzglabā atsevišķā telpā vai vietā, kur tiem nevar piekļūt dzīvnieki un nepiederošas personas;

- tos uzglabā atsevišķi no aprīkojuma, kas paredzēts darbībām ar dzīvniekiem, piemēram, to kopšanai, barošanai, dzirdināšanai;

- tos neuzglabā dzīvnieku ēdināšanas, kā arī dzīvnieku barības vai pakaišu uzglabāšanas vietās.

2. Dzīvnieku savākšanas centra darbība

2.1. dzīvnieku savākšanas centra teritorijas un telpu izmantošana

Dzīvnieku savākšanas centra teritoriju un telpas izmanto vienīgi minētā dzīvnieku savākšanas centra darbībai - tam nav kopīgas teritorijas ar citu dzīvnieku savākšanas centru, dzīvnieku novietni, dzīvnieku tirgotāja telpām vai citu objektu, tā teritorijā iekārtotās vietas lopbarības, pakaišu, kūtsmēslu un vircas uzglabāšanai, kā arī transporta līdzekļu tīrīšanai un dezinficēšanai neizmanto citu objektu darbībā un apsaimniekošanā.

Prasības mērķis ir novērst infekcijas slimību izplatīšanās draudus un nodrošināt, ka dzīvnieku savākšanas centrā esošie dzīvnieki nenonāk tiešā un netiešā kontaktā ar citiem dzīvniekiem. Lai izvairītos no netieša kontakta ar citiem dzīvniekiem, savākšanas centra dzīvnieku aprūpē nelieto apģērbu, apavus un aprīkojumu, kuru izmanto aprūpējot citus dzīvniekus, kā arī nepieļauj nepiederošu personu un dzīvnieku iekļūšanu un uzturēšanos dzīvnieku savākšanas centra teritorijā.

2.2. telpu, iekārtu un aprīkojuma tīrīšana un dezinficēšana

Dzīvnieku savākšanas centra telpas, iekārtas un aprīkojumu tīra un dezinficē un informāciju par veiktajām darbībām saglabā atbilstoši šo ieteikumu 1.4.2.apakšpunktā minētajam tīrīšanas un dezinfekcijas plānam.

2.3. transportlīdzekļu tīrīšana un dezinficēšana

Transportlīdzekļu tīrīšanu un dezinficēšanu veic ievērojot šādas prasības:

1) transportlīdzekli tīra un dezinficē dzīvnieku savākšanas centrā uzreiz pēc dzīvnieku kravas izkraušanas un, ja nepieciešams, pirms dzīvnieku iekraušanas izvešanai no dzīvnieku savākšanas centra;

2) tīrīšanas un dezinficēšanas darbības veic tam paredzētā vietā un tādā veidā, ka visi notekūdeņi tiek novadīti uz notekūdeņu savākšanas sistēmu, bet kūtsmēsli un virca - uz kūtsmēslu un vircas uzglabāšanas vietu vai vietām, nepiesārņojot apkārtējo teritoriju;

3) transportlīdzekļa dezinfekcijai izmanto līdzekļus, kuri nodrošina visu dzīvnieku infekcijas slimību ierosinātāju iznīcināšanu. Minētos līdzekļus lieto saskaņā ar ražotāja instrukciju un tādā veidā, lai netiktu apdraudēta dzīvnieku un cilvēku veselība.

Pēc tīrīšanas un dezinficēšanas darbībām pārvadātājs vismaz trīs gadus saglabā šādu informāciju:

- 1) laiks, kad transportlīdzeklis tīrīts un dezinficēts;
- 2) vieta, kur transportlīdzeklis tīrīts un dezinficēts;
- 3) transportlīdzekļa tīrīšanai un dezinficēšanai izmantotie līdzekļi un metodes.

Informācija jāsaglabā tādā veidā, lai to varētu uzrādīt oficiālajam veterinārārstam.

2.4. kūtsmēslu, vircas un notekūdeņu apsaimniekošana

Dzīvnieku savākšanas centrs savā darbībā ievēro šādus nosacījumus:

- 1) kūtsmēslus un vircu uzglabā šo ieteikumu 1.1.3.apakšpunktā minētajā vietā;
- 2) dzīvnieku pārvadāšanai paredzētos transportlīdzekļus tīra un dezinficē šo ieteikumu 1.1.4.apakšpunktā minētajā vietā;
- 3) notekūdeņus novada un savāc šo ieteikumu 1.1.5.apakšpunktā minētajā sistēmā;
- 4) ir ieviesta kārtība kūtsmēslu un atkritumu izvešanai.

Minētajām vietām un sistēmām jābūt apsaimniekotām un darba kārtībā, lai tās spētu uzņemt visus attiecīgā dzīvnieku savākšanas centra darbības rezultātā radušos kūtsmēslus, vircu un notekūdeņus, nepieļaujot apkārtējās teritorijas piesārņošanu.

Veicot vircas un kūtsmēslu uzglabāšanas darbības, jāievēro arī Ministru kabineta 2004.gada 27.jūlija noteikumos Nr.628 „Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” noteiktās prasības.

2.5. dzīvnieku ievēšana dzīvnieku savākšanas centrā

Dzīvnieku savākšanas drīkst ievest dzīvniekus, kuri:

- 1) ir identificēti un apzīmēti atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- 2) 24 stundu laikā pirms iekraušanas izvešanai uz citu dalībvalsti ir izmeklēti un tiem nav konstatētas saslimšanas raksturīgas klīniskās pazīmes. Izmeklēšanu veicis oficiālais veterinārārsts;
- 3) nav paredzēti kaušanai infekcijas slimības apkarošanas programmas ietvaros un tiem nav noteikti ierobežojumi atbilstoši minētajai programmai;
- 4) nav no izcelsmes novietnes vai vietas, kurai dzīvnieku veselības apsvērumu dēļ noteikts aizliegums vai ierobežojums saskaņā ar normatīvajiem aktiem;
- 5) atbilst veterinārajām prasībām, kādas noteiktas konkrētajai dzīvnieku sugai un kategorijai;
- 6) laikā kopš izvešanas no izcelsmes novietnes līdz ievēšanai dzīvnieku savākšanas centrā nav bijuši kontaktā ar dzīvniekiem, kuriem ir cits veselības stāvoklis.

2.6. dzīvniekiem nepieciešamie pavaddokumenti

Pirms dzīvnieku ievēšanas dzīvnieku savākšanas centrā centra īpašniekam vai atbildīgajai personai jāpārlicinās, ka tiem ir sugai un kategorijai atbilstoši izcelsmes novietnes oficiālā veterinārārsta apstiprināti dokumenti, kas apliecina dzīvnieku atbilstību normatīvo aktu prasībām un ir nepieciešami veterinārā (veselības) sertifikāta aizpildīšanai, kā arī dzīvnieku pārvietošanas dokumenti.

Ņemot vērā, ka dzīvnieku tirdzniecībai izvirzītās prasības var tikt papildinātas vai mainītas, dzīvnieku savākšanas centra īpašniekam vai atbildīgajai personai, pirms tā uzsāk dzīvnieku savākšanas darbības, iesakām sazināties ar PVD, lai noskaidrotu izvirzītās prasības konkrētajai dzīvnieku sugai, kategorijai un paredzētajam galamērķim.

2.7. dzīvnieku labturības prasību ievērošana

Dzīvnieku savākšanas centra īpašnieks vai atbildīgā persona nodrošina, ka dzīvnieku aprūpē tiek ievērotas vispārīgās lauksaimniecības dzīvnieku labturības prasības atbilstoši dzīvnieku sugai un vecumam.

Turklāt dzīvniekus vēlams turēt līdzīgos apstākļos, kādos tie turēti izcelsmes novietnē, piemēram, ja dzīvnieki turēti nepiesieti, vēlams arī dzīvnieku savākšanas centrā tos nepiesiet, bet āra apstākļos turētiem dzīvniekiem nodrošināt vismaz labi ventilētas telpas.

2.8. informācijas uzskaitē un saglabāšana

Dzīvnieku savākšanas centra īpašnieks vai atbildīgā persona vismaz trīs gadus glabā šādu informāciju:

1) par ievestajiem dzīvniekiem:

- skaits;
- identifikācija;
- ievēšanas datums;
- īpašnieks;
- izcelsmes novietnes reģistrācijas numurs;
- tā dzīvnieku savākšanas centra atzinuma vai reģistrācijas numurs, kurā dzīvnieki turēti pirms ievēšanas (ja dzīvnieki ievesti no cita dzīvnieku savākšanas centra);
- tās personas dzīvnieku pārvadātāja atļaujas numurs, kura dzīvniekus ir nogādājusi dzīvnieku savākšanas centrā
- tā transportlīdzekļa atbilstības sertifikāta numurs, ar kuru dzīvnieki nogādāti savākšanas centrā, kā arī pārvadājuma žurnāla kopiju (ja dzīvnieki uz dzīvnieku savākšanas centru vesti ilgāk par 8 stundām);

2) par izvestajiem dzīvniekiem:

- skaits;
- identifikācija;
- izvešanas datums;
- galamērķis (nosaukums, faktiskās atrašanās vietas adrese), izsniegtā veterinārā (veselības)
- izsniegtā veterinārā (veselības) sertifikāta numurs;
- tās personas dzīvnieku pārvadātāja atļaujas numurs, kura dzīvniekus ir aizvedusi no dzīvnieku savākšanas centrā;
- tā transportlīdzekļa atbilstības sertifikāta numurs, ar kuru dzīvnieki aizvesti no dzīvnieku savākšanas centra, kā arī pārvadājuma žurnāla kopiju.

Informācija jā saglabā, tādā veidā, lai to varētu uzrādīt oficiālajam veterinārārstam.

Prasības mērķis ir nodrošināt dzīvnieku izsekojamību. Nepieciešamības gadījumā informācija par dzīvnieka izcelsmi un pārvietošanu dod iespēju apzināt infekcijas slimības izcelsmes vietu, kā arī tās skartās vietas, un ļauj nodrošināt efektīvu infekcijas slimību apkarošanu, kā arī novērst tās tālāku izplatību.

IV. Izvirzītās prasības dzīvnieku tirgotājiem

1. Dzīvnieku tirgošana

Dzīvnieku tirgotājs tirgo vienīgi dzīvniekus, kuri atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

2. Dzīvnieku pārvadāšana

Dzīvnieku tirgotājs nodrošina, ka dzīvnieku pārvadāšana un ar to saistītās darbības (dzīvnieku iekraušana transportlīdzeklī un izkraušana no tā) tiek veiktas atbilstoši regulas Nr.1/2005 prasībām:

- darbībās ar dzīvniekiem tiek ievērotas normatīvajos aktos noteiktās dzīvnieku labturības prasības;

- dzīvnieku pārvadāšanai paredzētajam transportlīdzeklī ir izsniegta atļauja – transportlīdzekļa atbilstības sertifikāts dzīvnieku pārvadāšanai (skatīt II sadaļā skaidrojumu pie termina „transportlīdzeklis”);

- pārvadātājam ir izsniegta atļauja (skatīt II sadaļā skaidrojumu pie termina „pārvadātājs”);

- pārvadājuma laikā dzīvniekus aprūpē persona, kurai ir izsniegts autovadītāja/pavadoņa kvalifikācijas sertifikāts (skatīt II sadaļā skaidrojumu pie termina „pavadonis”).

3. Dzīvniekiem nepieciešamie pavaddokumenti

Dzīvnieku tirgotājs pārliecinās, vai dzīvniekiem ir sugai un kategorijai atbilstoši izcelsmes novietnes oficiālā veterinārārsta apstiprināti dokumenti, kas apliecina dzīvnieku atbilstību normatīvo aktu prasībām un ir nepieciešami veterinārā (veselības) sertifikāta aizpildīšanai, kā arī dzīvnieku pārvietošanas dokumenti.

Ņemot vērā, ka dzīvnieku tirdzniecībai izvirzītās prasības var tikt papildinātas vai mainītas, dzīvnieku tirgotājam, pirms tas uzsāk dzīvnieku tirdzniecību, iesakām sazināties ar PVD, lai noskaidrotu izvirzītās prasības konkrētajai dzīvnieku sugai, kategorijai un paredzētajam galamērķim.

4. Informācijas uzskaitē un saglabāšana

Dzīvnieku tirgotājs vismaz trīs gadus saglabā šādu informāciju:

- 1) tās personas dzīvnieku pārvadātāja atļaujas numurs, kura dzīvniekus pārvadājusi;

- 2) tā transportlīdzekļa atbilstības sertifikāta numurs, ar kuru pārvadāti dzīvnieki, kā arī pārvadājuma žurnālu kopijas;

- 3) par nopirktajiem dzīvniekiem:

- pirkšanas datums;
- skaits;
- kategorija;
- identifikācija;
- īpašnieks;
- izcelsmes novietnes reģistrācijas numurs;

- 4) par pārdotajiem dzīvniekiem:

- pārdošanas datums;

- skaits;
- identifikācija;
- pircējs (vārds, uzvārds vai nosaukums un adrese);
- galamērķis (nosaukums, faktiskās atrašanās vietas adrese);
- izsniegtā veterinārā (veselības) sertifikāta numurs.

Informācija jā saglabā, tādā veidā, lai to varētu uzrādīt oficiālajam veterinārārstam.

Prasības mērķis ir nodrošināt dzīvnieku izsekojamību. Nepieciešamības gadījumā informācija par dzīvnieka izcelsmi un pārvietošanu dod iespēju apzināt infekcijas slimības izcelsmes vietu, kā arī tās skartās vietas, un ļauj nodrošināt efektīvu infekcijas slimību apkarošanu, kā arī novērst tās tālāku izplatību.

5. Izvirzītās prasības dzīvnieku tirgotāju telpām

Ja dzīvnieku tirgotājs savā komercdarbībā izmanto telpas dzīvnieku kravu veidošanai, minētajām telpām izvirzītās prasības ir līdzvērtīgas tām, kādas noteiktas dzīvnieku savākšanas centriem.

V. Saistītie normatīvie akti

1. Ministru kabineta 2004.gada 30.marta noteikumi Nr.206 „Noteikumi par veterinārajām prasībām aitu un kazu aprītei”;
2. Ministru kabineta 2004.gada 27.jūlija noteikumi Nr.628 „Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs”;
3. Eiropas Padomes 2004.gada 22.decembra Regulā (EK) Nr.1/2005 par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas un saistīto darbību laikā un grozījumu izdarīšanu Direktīvās 64/432/EEK un 93/119/EK un Regulā (EK) Nr.1255/97 noteiktajām prasībām;
4. Eiropas Parlamenta un Padomes 2005.gada 12.janvāra Regula (EK) Nr.183/2005, ar ko paredz barības higiēnas prasības;
5. Ministru kabineta 2008.gada 2.janvāra noteikumi Nr.5 „Lauksaimniecības dzīvnieku vispārīgās labturības prasības”;
6. Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumi Nr.1647 „Veterinārās prasības govju un cūku aprītei”.